

PRZEWODNIKI
Z GÓRSKIEJ PÓŁKI

Pieniny i Magura Spiska Beskid Sądecki

Beskidnia

ERGO
HESTIA

Autorzy:	Natalia Figiel, Jan Czerwiński, Paweł Klimek
Współpraca:	Maciej Żemojtel (uzupełnienia w rozdziale <i>Turystyka w Beskidach</i>)
Redaktor prowadzący:	Łukasz Karolewski
Aktualizacja:	Arkadiusz Głodek
Redakcja:	Natalia Figiel, Maciej Żemojtel
Okładka:	materiały graficzne wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC
Opracowanie kartograficzne:	Barłomiej Cisowski, Natalia Drabek, Agnieszka Drapich, Anna Filak, Katarzyna Głuc, Paweł Klimek, Grzegorz Marchut, Szymon Pernal, Anna Styrka
Weryfikacja map w terenie, pozyskanie danych GPS:	Ilona Lorenz, Andrzej Przybylski
Koncepcja graficzna serii:	Łukasz Galusek, Paweł Kosmański, Łukasz Karolewski
Skład:	Krzysztof Hosaja

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bepie2>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie II

ISBN: 978-83-283-6455-4

Copyright © Helion, 2020

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

© Roman Mier | stock.adobe.com

Kup książkę

Poleć książkę

Spis treści

3	Jak korzystać z przewodnika
6	Ikony stosowane w przewodniku
7	Jak korzystać z opisu tras
8	Przygotowanie do wycieczki
9	Wybór trasy
10	Klasyfikacja trudności tras
11	Górska Odznaka Turystyczna PTTK
12	Turystyka w Beskidach
12	Letnia turystyka piesza
26	Turystyka narciarska
37	Turystyka rowerowa
43	Pieniny i Magura Spiska
44	Informacje krajoznawcze
44	Topografia terenu
45	Budowa geologiczna
46	Klimat
47	Przyroda
49	Ochrona przyrody
49	Historia
50	Zabytki
53	Informacje praktyczne
53	Dojazd
53	Informacja turystyczna
53	Noclegi
55	Stadniny koni
57	 Trasa 1. Przełomowy spacer
61	 Trasa 2. Najpiękniejszy fragment Sokolej Perci
65	 Trasa 3. Pienińska kwintesencja
71	 Trasa 4. Małe Pieniny w jeden dzień
77	 Trasa 5. Z widokiem na Zalew Czorszyński
83	 Trasa 6. Na krańcach spiskiej krainy
89	 Trasa 7. Na najbardziej znany szczyt w Pieninach
95	 Trasa 8. Skrajem Magury Spiskiej
99	 Trasa 9. Najpiękniejsza spiska panorama
104	Trasa samochodowa. Spiskie perełki, pienińskie diamenty

111 Beskid Sądecki

112 Informacje krajoznawcze

112 Topografia terenu

114 Przyroda

116 Historia i zabytki

119 Informacje praktyczne

119 Dojazd

120 Informacja turystyczna

120 Noclegi

121 Stadniny koni

123 **Trasa 10.** Spacer do uzdrowiska

127 **Trasa 11.** Leluchowski koniec świata

131 **Trasa 12.** Jedną stopą w Lubowelskiej Wierzchowinie

135 **Trasa 13.** Z uzdrowiska do schroniska

141 **Trasa 14.** Z krainy kwitnącej jabłoni

147 **Trasa 15.** Wokół doliny Czercza

153 **Trasa 16.** Buczynowym szlakiem

159 **Trasa 17.** Ponad kresem muszyńskim

163 **Trasa 18.** Od zdroju do zdroju

169 **Trasa 19.** Wokół Rostoki Ryterskiej

175 **Trasa 20.** Ponad doliną Popradu

180 **Trasa konna.** W poprzek Beskidu Sądeckiego

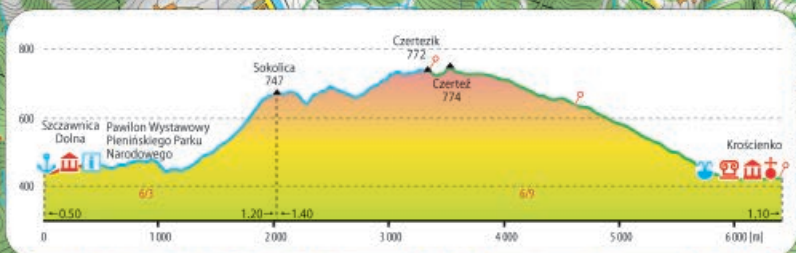
186 **Trasa rowerowa.** Z doliny Popradu do doliny Dunajca

190 **Trasa samochodowa.** Pętla sądecka

195 Miejscowości regionu

209 Atlas Pienin, Magury Spiskiej i Beskidu Sądeckiego 1:75 000

239 Indeks wybranych nazw geograficznych

Szczawnica – Sokolica – Krościenko

popularna 6,4 km 550 m [520 m] 2 godz. 30 min [2 godz. 30 min]

Najpiękniejszy fragment Sokolej Perci

Dość krótka trasa wiodąca najciekawszymi fragmentami tzw. Sokolej Perci. Po drodze najslynniejsza pieninińska skała – Sokolica. Miejscami niewielkie trudności, kilka punktów z ekspozycją. Po większych opadach droga może być śliska. Większość trasy prowadzi lasem, jednak rekompensuje to niepowtarzalny widok z Sokolicy. Na początkowym odcinku trasy przeprawa przez Dunajec, nieczynna przy wyższych stanach wody. Trasa niemożliwa do pokonania przez rowerzystów i narciarzy.

Początek trasy przy przystani flisackiej w Szczawnicy Niżnej. Około 600 m od przystani przy głównej drodze, w stronę centrum, znajduje się przystanek PKS Szczawnica-Pieniny, gdzie zatrzymują się lokalne autobusy i busy. Do dworca PKS, gdzie kończą swój bieg autobusy dalekobieżne z Krakowa, Katowic, Warszawy, ok. 2 km. Niedaleko, po drugiej stronie Grajcarka, za mostem znajduje się duży parking.

Szczawnica

0 godz. (0,0 km), 2 godz. 30 min (6,4 km), 430 m n.p.m., N49.4235 E20.4601

Jedno z większych i popularniejszych uzdrowisk beskidzkich. Powstała na początku XV w. jako duża wieś, składała się na nią Szczawnica Niżna i Wyżna. Narodziny szczawnickiego uzdrowiska to jednak dopiero wiek XIX i inwestycje rodziny Szalayów, szczególnie Józefa Szalaya, który rozbudował uzdrowisko i nadał mu specyficzny charakter. Obecnie jest to jedna z większych uzdrowiskowo-wypoczynkowych miejscowości w polskich Karpatach. Prócz ciekawej zabudowy w stylu szwajcarskim, parków zdrojowych i pijalni Szczawnica posiada również kolejkę krzesełkową na Palenicy, która w lecie wozi spacerowiczów, a w zimie narciarzy. Rozpoczyna się tutaj Droga Pienińska, która wiedzie przełomem Dunajca do Czerwonego Klasztoru na Słowacji, i kończy się spływ Dunajcem. Krzyżuje się kilka szlaków turystycznych prowadzących w Beskid Sądecki i Pieniny. Turyści znajdą tutaj schronisko PTTK i Ośrodek Historii Turystyki Górskiej PTTK oraz wiele pensjonatów, domów wypoczynkowych i ośrodków wczasowych. Szczegóły zob. s. 206.

Na obszarze PPN można uprawiać turystykę narciarską na szlakach pieszych, ale większość tras, między innymi ta, niezbyt nadaje się do wędrowki na nartach ze względu na wąskie i miejscami bardzo strome i ekspozowane ścieżki.

Od przystani w górę Grajcarka odchodzi deptak prowadzący do centrum **Szczawnicy**. Tuż obok znajduje się siedziba klubu kajakowego KS „Pieniny”, jednego z głównych ośrodków kajakarstwa górskiego w Polsce. Stąd wywodzi się m.in. olimpijczyk z Aten – Mateusz Polaczyk. Trasa prowadzi w górę Dunajca, asfaltową szeroką drogą, czerwonym szlakiem.

Uwaga!

Planując wycieczkę w drugą stronę, trzeba pamiętać o godzinach kursowania przeprawy na Dunajcu. W przypadku spóźnienia się na ostatni kurs trzeba wracać do najbliższego mostu w Krościenku!

Po prawej stronie droga mija podłużną wyspę na Dunajcu, zwaną Cyplem, i po około półki-lometrowym marszu dochodzi do rozwidlenia szlaków. Z lewej strony pojawia się szlak niebieski, schodzący z grzbietu Małych Pienin. W kilka minut można nim dotrzeć do schroniska PTTK „Orlica”. Należy iść dalej w górę Dunajca niebieskim szlakiem wraz ze znakami czerwonymi. Po lewej stronie znajduje się przewieszona skała, pod którą wytworzyła się niewielka grot, zwana Grotą Zyblikiewicza lub Piecem Majki (nazwę swoją wywodzi nie od pieca, a pieczary). Zaraz potem droga dochodzi do i pawilonu wystawowego Pienińskiego Parku Narodowego. Odtąd jest jeszcze tylko kilkaset metrów do przeprawy na Dunajcu. Należy na nią skręcić w prawo, podczas gdy znaki czerwone prowadzą dalej prosto, w kierunku granicy. Na drugą stronę można dostać się jedynie łódką. Przeprawa (nie funkcjonuje podczas wysokich stanów wody na Dunajcu) jest czynna od 15 IV do 31 X, od godziny 8.00. W miesiącach letnich można się przeprawiać do 20.00, wiosną (IV–VI) do 19.00, we wrześniu do 18.00, a w październiku do 17.00. Po opuszczeniu łodzi trzeba się kierować w lewo, przez zagajnik nad Dunajcem. Po prawej stronie znajduje się rozległa łąka. Niedługo potem rozpoczyna się podejście. Szlak idzie częściowo lasem, częściowo polanami. Wygodna, ubezpieczona barierkami ścieżka prowadzi zakosami, więc stromizna nie jest tak bardzo odczuwalna. Drożka mija skraj polany Sosnów i już na dobre zagłębia się w las. Zakosy dochodzą do podnóża Sokolicy. Tutaj przy tablicy informacyjnej i drogowskiej odbija szlak umożliwiający zdobycie góry. Wejście na sam szczyt jest płatne, bilet na Sokolicę zachowuje ważność tego samego dnia również na Trzech Koronach. Należy skręcić w lewo i strumą ścieżką, ograniczoną poręczami, wspiąć się w kierunku niezbyt odległego szczytu **Sokolicy** (747 m n.p.m.). Teren jest skalisty, trzeba uważać!

Sokolica

 1 godz. 20 min (2,2 km), 1 godz. 40 min (4,2 km), 747 m n.p.m., N49.4177 E20.4403

Ciekawostka

Sosna na Sokolicy jest najprawdopodobniej najczęściej fotografowanym drzewem w Polsce.

Jest jednym z najstojniejszych szczytów w Pieninach. Na skałach znajduje się gale-ryjka oddzielona barierką, której nie wolno przekraczać. Miejsce jest mocno ekspozowane, ale bezpieczne. Z Sokolicy roztacza się najpiękniejszy widok na przełom Dunajca. Sama rzeka wije się 300 m niżej, między bardzo stromo opadającymi, miejscami skalistymi szczytami. Po prawej, za doliną Potoku Pieńskiego widoczny jest masyw Trzech Koron, na wprost Tatry, bardziej na lewo wierzchołki Małych Pienin. Za barierką znajduje się najbardziej znana w Polsce sosna – malutka, pokrzywiona, będąca reliktem z okresu holocenu. W 2018 r. sosna została poważnie uszkodzona przez śmigłowiec, z którego prowadzona była akcja ratunkowa na Sokolicy. Od tej pory drzewo wygląda zupełnie inaczej.

Ze szczytu należy zejść z powrotem do tablicy informacyjnej, skręcić w lewo i dalej zejść do przełęczy Sosnów (650 m n.p.m.). Tutaj z prawej strony dochodzi zielony szlak z Krościenka. W tym miejscu zaczyna się dość strome zejście, kawałek granią, a potem zakosami, cały czas lasem. Szlak nie wychodzi na sam wierzchołek Czertezika (772 m n.p.m.). Trawersując go od południowego zachodu, dochodzi do rampy ubezpieczonej poręczami, będącej bardzo ciekawym punktem widokowym. Roztacza się stamtąd widok na przełom Dunajca, ale przede wszystkim na bardzo efektowną pionową zerwę skalną nieodległej Sokolicy. Spod Czertezika ścieżka schodzi na niewielką przełęczkę. Tu odchodzi w prawo zielony szlak

do Krościenka, który omija Czerteż i ponownie łączy się ze szlakiem niebieskim. Trasa prowadzi na najwyższy szczyt Pieninek – **Czerteż** (774 m n.p.m.), z którego można podziwiać ciekawy, choć niezbyt rozległy widok, zbliżony do tego z Czertezika. Z wierzchołka dróżka schodzi na przełęcz lasem, z którego wystają liczne skałki. Na przełęczy ponownie pojawiają się zielone znaki, którymi będzie wiodła droga do Krościenka. Szlak niebieski prowadzi dalej prosto grzbietem Pieninek. Od przełęczy w dół, w kierunku północno-wschodnim rozciąga się polana Burzana z bardzo ciekawym widokiem na Szczawnicę. Odtąd szlak schodzi łagodnie, w znacznej części ciekawymi polanami, koszonymi łąkami. Z polan rozciągają się interesujące widoki na rejon Dzwonkówki (983 m n.p.m.) w Paśmie Radziejowej, dolinę Dunajca w rejonie Przełomu Tylmanowskiego oraz zakończenie Pasma Lubania, a na dole zabudowania Krościenka. Droga dochodzi do miejsca, w którym łączą się szlaki zielony oraz żółty, prowadzący z Krościenka na przełęcz Szopka. W tym miejscu znajduje się duża tablica informacyjna oraz kilka ławek. Tutaj kończy się teren Pienińskiego Parku Narodowego. Szlak schodzi dalej skrajem lasu i pól, mało wyraźnym grzebiekiem noszącym nazwę Toporzyska. Dochodzi do najwyższej położonych zabudowań Krościenka, wchodzi na wyłożoną betonową kostką ulicę Trzech Koron. Po lewej stronie znajdują się zabudowania nadleśnictwa, a poniżej pochodząca z XVIII w. dziękczynna kapliczka św. Rocha, wystawiona po ustąpieniu zarazy. Stąd jest jeszcze kilkadziesiąt metrów stromą drogą do skrzyżowania z ulicą Jagiellońską prowadzącą do Nowego Targu. Około 200 m od skrzyżowania w lewo znajduje się siedziba Pienińskiego Parku Narodowego. Należy skręcić w prawo, w stronę centrum, minąć niewielki placik z pomnikiem Władysława Jagiełły i dojść do rynku w **Krościenku**, gdzie kończy się wycieczka.

Krościenko

 2 godz. 30 min (6,4 km), 0 godz. (0,0 km), 420 m n.p.m., N49.4409 E20.4292

Miejscowość położona na granicy trzech grup górskich: Pienin, Beskidu Sądeckiego i Gorców. Założone w XIV w. przez Kazimierza Wielkiego jako miasto w dolinie Dunajca, na ziemiach należących do starsądeckich klarysek, potem do starostwa czorsztyńskiego. W Krościenku zachował się charakterystyczny małomiasteczkowy układ urbanistyczny z drewnianymi, podcieniowymi domami wokół rynku oraz zabytkowy gotycki kościół. Krościenko posiada też źródła wód mineralnych, jednak funkcja uzdrowiskowa nie rozwinęła się tu zbytnio ze względu na konkurencję sąsiedniej Szczawnicy. Ma tu siedzibę dyrekcja Pienińskiego Parku Narodowego; można się zapoznać z ciekawą ekspozycją dotyczącą przyrody Pienin. W Krościenku znajduje się istotny węzeł szlaków: przebiega tędy czerwony Główny Szlak Beskidzki z Prehyby w kierunku Lubania, szlaki zielony i żółty prowadzą w Pieniny właściwe. Szczegóły zob. s. 198.

Sosna na Sokolicy

Mała, powkrzywiana sosna reliktoowa na szczycie Sokolicy była prawdopodobnie najczęściej fotografowanym drzewem w Polsce. Przez wielu uważana za symbol Pienin. Niestety w 2018 r. została poważnie uszkodzona. Kiedy młoda turystka uległa wypadkowi, wezwano na pomoc śmigłowiec TOPR. Prawdopodobnie pęd powietrza spowodował odłamanie się korony drzewa i rozszczępienie pnia. Mimo prac konserwacyjnych od tego czasu stan drzewa wciąż ulega pogorszeniu. Wiek drzewa szacowano na ok. 500 lat, ale na podstawie badań złamanego konara ustalono, że wynosi on ok. 160 lat.

Krościenko – Czorsztyn – Niedzica – Frydman

„tranzyt” 81,4 km

Spiskie perełki, pienińskie diamenty

Trasa samochodowa umożliwiającą odwiedzenie najciekawszych miejscowości Pienin i polskiego Spisza. Można zobaczyć cenne zabytki wkomponowane w piękny, pieniński krajobraz. Tętniące życiem uzdrowiska, średniowieczne zamki, przepych spiskiego rokoka, woda Jeziora Czorsztyńskiego, wapienne skały i powalający widok na Tatry to wszystko, co można zobaczyć w ciągu jednej niezbyt długiej wycieczki.

P Zwiedzanie najlepiej rozpocząć w Krościenku. Dojechać można tutaj drogą od strony Nowego Sącza lub Krakowa przez Mszanę Dolną. Trasa prawie zamyka się w pętli. Do Frydmanu można przez Dębno bądź wrócić do Krościenka, bądź w drugą stronę udać się do Nowego Targu, a stamtąd w kierunku Krakowa. W każdej polecanej do zobaczenia miejscowości znajdują się parkingi dla samochodów osobowych.

Krościenko

0,0 km, N49.4385 E20.4291

Miejscowość położona na granicy trzech grup górskich: Pienin, Beskidu Sądeckiego i Górców. Założone w XIV w. przez Kazimierza Wielkiego jako miasto w dolinie Dunajca na ziemiach należących do starsądeckich klarysek, potem do starostwa czorsztyńskiego. Zachował się małomiasteczkowy układ z drewnianymi, podcieniowymi domami wokół rynku oraz zabytkowy gotycki kościół. Krościenko posiada też źródła wód mineralnych, jednak funkcja uzdrowskowa nie rozwinęła się tu zbyt wiele ze względu na konkurencję sąsiedniej Szczawnicy. Znajduje się tutaj dyrekcja Pienińskiego Parku Narodowego, gdzie można się zapoznać z ciekawą ekspozycją dotyczącą przyrody Pienin. Szczegóły zob. s. 198.

wariant: Szczawnica

5,1 km, N49.4268 E20.4761

Jedno z większych i popularniejszych uzdrowisk beskidzkich. Powstała na początku XV w. jako duża wieś, składała się na nią Szczawnica Niżna i Wyżna. Początek szczawnickiego uzdrowiska to jednak dopiero wiek XIX i inwestycje rodziny Szalayów, szczególnie Józefa Szalaya, który rozbudował uzdrowisko i nadał mu specyficzny charakter. Obecnie jest to jedna z większych uzdrowskowo-wypoczynkowych miejscowości w polskich Karpatach. Prócz ciekawej zabudowy w stylu szwajcarskim, parków zdrojowych i pijalni znajduje się tutaj również kolejka krzesełkowa na Palenicę, która w lecie wozi spacerowiczów, a w zimie narciarzy. Rozpoczyna się tutaj droga pienińska, która wiedzie przełomem Dunajca do Czerwonego Klasztoru na Słowacji; tu kończy się spływ

Dunajcem. Znajduje się tutaj schronisko PTTK i Muzeum Turystyki Górskiej oraz wiele pensjonatów, domów wypoczynkowych i ośrodków wczasowych. Szczegóły zob. s. 206.

wariant: Szlachtowa

9,7 km, N49.4124 E20.5235

Mała miejscowość w dolinie Grajcarka, formalnie część Szczawnicy. Jedna z czterech wsi wchodzących w skład tzw. Rusi Szlachtowskiej. Znajduje się tutaj cerkiew (obecnie pełniąca funkcję kościoła katolickiego). Jest ona murowana w stylu staroruskim, na planie krzyża, przykryta dominującą nad całością kopułą. Wewnątrz zachowany kompletny ikonostas. W miejscowości znajduje się również przeniesione ze Szczawnicy ciekawe Muzeum Pienińskie.

wariant: Jaworki

12,6 km, N49.4076 E20.5527

Niewielka wioseczka u zbiegu potoków Biała i Czarna Woda, formalnie część miasta Szczawnica. Miejsce bardzo popularne turystycznie, ponieważ właśnie stąd rozpoczyna się wędrówkę do wąwozu Homole oraz do rezerwatu „Biała Woda”. Wieś, która leży na obszarze tzw. Rusi Szlachtowskiej (zob. ramka s. 67), zamieszkiwana

Spytyw Dunajcem

Marek Majerczak

była przez ludność pochodzenia rusińskiego, stąd też największym zabytkiem Jaworek jest cerkiew murowana w stylu józefińskim z ciekawym wyposażeniem. Jej strych upodobał sobie rzadki gatunek nietoperzy.

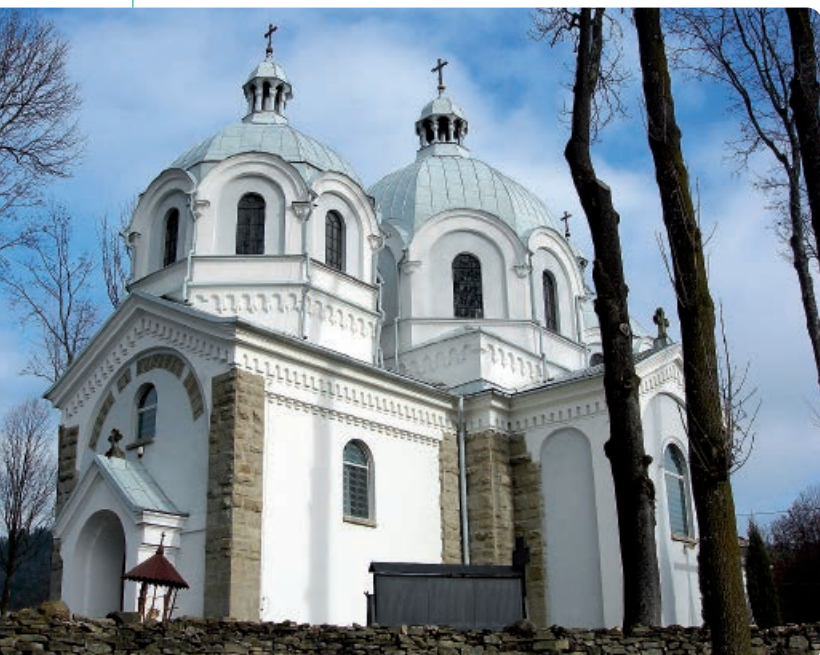
Czorsztyn

➡ 34,2 km, 📍 N49.4321 E20.3254

Główną atrakcją Czorsztyna są ruiny zamku, który powstał w XIV w., wystawiony przez Kazimierza Wielkiego, na miejscu dawniejszego gródka ziemnowałowego. Pełnił on funkcję siedziby starostów czorsztyńskich, był też ważną strażnicą przy szlaku handlowym nad granicą węgierską. Pod koniec XVIII w. spłonął od pioruna i nie został już odbudowany, stanowiąc malowniczą ruinę. Od kilkunastu lat prowadzone są na zamku prace remontowe. Zamek jest częściowo udostępniony turystom, roztacza się z niego fantastyczny widok na znajdujące się 53 m niżej Jezioro Czorsztyńskie, znajdujący się po drugiej stronie jeziora zamek w Niedzicy oraz zamykające panoramę Tatry. Wapienne skały, na których zbudowano zamek obfitują w skamieniałości, najefektowniej prezentują się tu duże odlewy amonitów. Okolice zamku porasta ciepłolubna murawa naskalna, z obficie występującym jedynie w tym miejscu pienińskim endemitem – pszonakiem pienińskim.

Cerkiew
w Szlachtowej

Ilona Lorenz

Niedzica

46,1 km, N49.4220 E20.3165

Duża i znana wieś położona nieopodal Jeziora Czorsztyńskiego. W zasadzie dzieli się na dwie części: Niedzicę Wieś oraz Niedzicę Zamek, gdzie koncentruje się cały ruch turystyczny. Wieś leży w dolinie potoku Niedziczanka na pograniczu Pienin Spiskich i Magury Spiskiej. W centrum znajduje się zabytkowy kościół pw. św. Bartłomieja wybudowany w XV w. – jest to jeden z najcenniejszych zabytków na polskim Spiszu. Bryła kościoła jest gotycka, wyposażenie wnętrza rokokowe. W prezbiterium odkryto pozostałości gotyckich malowideł ściennych. Na lewej ścianie znajduje się fragment średniowiecznego tryptyku przedstawiającego żywot patrona kościoła. W XVIII w. od strony południowej dobudowano kaplicę Matki Bożej Bolesnej, w której znajduje się cenna, rzeźbiona Pieta. Historia wsi ściśle wiąże się z niedzickim zamkiem (zob. ramka s. 83), który wznosi się powyżej, wybudowany na skale ponad doliną Dunajca. U podnóża zamku znajduje się zapora na Dunajcu tworząca zbiornik czorsztyński. Przy wejściu na koronę zapory jest pawilon ekspozycyjny obok liczne kramy z pamiątkami. Kilkadziesiąt metrów dalej wznosi się potężny zamek niedzicki – można go zwiedzać wewnątrz, dalej mieści się przystań statków spławowych po jeziorze i kilka restauracji. Przy skrzyżowaniu ponad zamkiem znajduje się zabytkowy, drewniany spichlerz, w którym można oglądać ekspozycje etnograficzną. Poniżej zamku, nad Jeziorem Sromowieckim znajduje się stacja narciarska Polana Sosny. Niedaleko można przejechać na stronę słowacką w miejscu dawnego, samochodowego przejścia granicznego. Szczegóły zob. s. 202.

Kacwin

53,5 km, N49.3774 E20.2924

Nieduża wieś wciśnięta w dolinę Kacwinianki, położona tuż przy granicy słowackiej, trochę na uboczu. Pierwsze wzmianki o Kacwinie pochodzą z lat 20. XIV w., według legend ponoć Kacwin był kiedyś miastem, jednak nie ma potwierdzenia tego faktu w żadnych dokumentach. Dzięki temu, że wieś jest trochę odseparowana zachował się tutaj żywy, spiski folklor. W Kacwinie najcenniejszym zabytkiem jest gotycki kościół murowany z początku XV w. Przebudowany w XVIII w., ale z zewnątrz zachował średniowieczny charakter. Bardzo bogate wyposażenie wnętrza jest w stylu rokokowym, charakterystycznym dla obszaru Spisza. W Kacwinie do niedawna znajdował się interesujący, drewniany młyn wodny jednak został zniszczony przez wezbrane wody potoku. Tylko w tej miejscowości zachowały się jeszcze gdzieś indziej sypance – niewielkie spichlerzyki obłożone gliną i nakryte drewnianym, łatwo ściągającym dachem.

Łąpsze Niżne

60,6 km, N49.3986 E20.2420

Jedna z większych wsi na polskim Spiszu, klasyczna okolnica (zob. ramka s. 100). Założona na początku XIV w. przez Berzeviczych. Wiek później stała się własnością

zakonu bożogrobców z Lendaku, którzy zbudowali tu kościół. Był on ich własnością aż do 2. poł. XVIII w., kiedy to pod naciskiem władz austriackich zakon musiał opuścić Łąpsze Niżne. Świątynia, która po nich pozostała, jest jedną z najcenniejszych na polskim Spiszu zabytków. Wybudowany w okolicach 1300 r. otrzymał wezwanie św. Kwiryna. Z zewnątrz kościół nie robi wielkiego wrażenia, jest prosty w swej bryle, ale posiada wyraźne cechy gotyckie. Wnętrze wypełnia bogate, późnobarokowe i rokokowe wyposażenie. Naprawdę warto zajrzeć do środka!

Łąpsze Wyżne ⓘ

📍 64,7 km, 📶 N49.3956 E20.1942

Duża wieś spiska położona w dolinie Łąpszanki pod Przełęczą Trybską, na granicy między Pieninami a Magurą Spiską. Jedna z młodszych na polskim Spiszu, datowana na połowę XV w. Pierwsi osadnicy byli pochodzenia rusińskiego, stała tu kiedyś nawet drewniana cerkiew, zanim utworzono parafię katolicką. Jest to jedna z nielicznych wsi w tej części Spisza, która nie ma charakteru okolnicy (zob. ramka s. 100). Największym zabytkiem Łąpsz Wyżnych jest kościół pw. św.św. Piotra i Pawła z 1760 r. – barokowy, choć prosty w swej bryle. Prawdziwą perełką jest wyposażenie wnętrza. Rokokowe i późnobarokowe ołtarze zwracają uwagę swoim przepychem, mają one kilka charakterystycznych dla tych terenów cech, jak np. elementy kratownicowe czy lustra. Są to cechy wyróżniające tzw. rokoko spiskie. Łąpsze częściowo zamieszkuje ludność słowacka, poranna msza św. w niedzielę jest odprawiana w języku słowackim.

Sokolica
widziana
z Leśnicy

Marak Majerczak

Trybsz

69,5 km, N49.4086 E20.1414

Nieduża wieś po zachodniej stronie Przełęczy Trybskiej, w dolinie potoku Trybska Rzeka. Pierwsze wzmianki o miejscowości pojawiają się dopiero pod koniec XVI w., choć wiadomo, że osada istniała tu już wcześniej. Położona na peryferiach Spisza wioska nie należała do najbogatszych. Najcenniejszym zabytkiem Trybsza jest drewniany kościół pw. św. Elżbiety Węgierskiej pochodzący z 1567 r. – jest to jeden z czterech drewnianych kościołów na polskim Spiszu. Kościół jest niewielki, bezwieżowy (wieża została rozebrana w 1924 r., gdyż groziła zawaleniem). Obecnie jest nieużywany, ponieważ tuż obok stoi duża murowana, nowa świątynia. Wyjątkowo cenne jest wnętrze starego kościołka. Ściany i strop są pokryte XVII-wiecznymi malowidłami, które miały tłumaczyć prostym góralom Ewangelię. Warto zajrzeć do środka! O klucz można prosić na znajdującej się obok plebanii.

Przełom Białki

74 km, N49.4336 E20.1330

Ciekawy rezerwat krajobrazowy obejmujący fragment doliny Białki, gdzie rzeka ta przełamuje się między dwoma wapiennymi skałami – Kramnicą i Obłazową. Są to formacje bardzo ciekawe z geologicznego punktu widzenia. W jaskini w Obłazowej odkryto cenne znaleziska archeologiczne.

Przełom Białki

© Jurek Adamski | Shutterstock.com

©Trafalgar Stockphoto.com

Kup książkę

Poleć książkę

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

-
1. ZAREJESTRUJ SIĘ
 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

Skaliste turnie, malowniczo przepływający wśród gór Dunajec oraz wyjątkowo piękne widoki to tylko niektóre z powodów, dla których warto wybrać się w Pieniny i Magurę Spiską. Nie mniej ciekawy jest Beskid Sądecki ze swoimi łagodnymi zalesionymi szczytami i skrytymi pośród nich uzdrowiskami oraz lemkowskimi zabytkami. Zawarte w przewodniku propozycje tras są opatrzone mapami, profilami wysokości i informacjami praktycznymi, które ułatwią zaplanowanie ciekawej wycieczki odpowiedniej dla każdego miłośnika górskich wędrówek, a także turystów poruszających się samochodem, rowerem, a nawet konno.

W PRZEWODNIKU:

20 TRAS PIESZYCH

2 TRASY SAMOCHODOWE

TRASA ROWEROWA

TRASA KONNA

PROFILE WYSOKOŚCI

SZCZEGÓŁOWE MAPY TRAS

ATLAS PIENIN, MAGURY SPIKIEJ I BESKIDU SĄDECKIEGO 1:75 000

PORADNIK JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO WĘDRÓWKI

INFORMACJE PRAKTYCZNE I KRAJOZNAWCZE

Bezdroża

ebook dostępny wyłącznie na:
ebookpoint.PL

ISBN 978-83-283-6455-4

Cena 32,90 zł

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:

0 801 339900

0 601 339900

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>